

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית המשפט המחוזי דחה תביעת יבואן בלעדי שהוגשה נגד יצרן בחו"ל שהפר בלעדיות
עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד חן אבנר

עובדות המקרה

יבואן הינו בעל זכות ההפצה הבלעדית בישראל של חסם עורקים ייחודי (להלן: "המוצר"), המיוצר על ידי חברה זרה שמקום מושבה בארצות הברית (להלן: "היצרן"). היבואן הצליח להביא לכך שצה"ל, באמצעות משרד הביטחון, יבצע הזמנות בהיקפים נרחבים של המוצר. ואולם, משיקולים פנימיים של צה"ל, רכישת המוצר התבצעה מכספי הסיוע הביטחוני האמריקאי, באמצעות משלחת הרכש מטעם משרד הביטחון שמקום מושבה בארצות הברית (להלן: "העסקאות"). כתוצאה מכך, נמנעו מן היבואן הבלעדי בישראל רווחים שהיה מפיק אילו העסקאות היו מבוצעות באמצעותו.

השאלה המשפטית

האם קיימת ליבואן בלעדי בישראל, זכות לתבוע מיצרן רווחים שנמנעו ממנו בשל כך שמוצרים לגביהם הוענקה לו בלעדיות יובאו לארץ שלא באמצעותו?

טענות הצדדים

לטענת היבואן, היצרן הפר את התחייבותו החוזית לעניין מתן זכות הפצה בלעדית בישראל כלפיו במספר מישורים, ביניהם, בין היתר, באי הפנייתו את משלחת הרכש המהווה גורם ישראלי, אל היבואן הבלעדי בישראל, בהעדפת המפיץ האמריקאי על פני היבואן הישראלי, בהפרת התחייבותו לאסור על מכירת המוצר ללקוחות ישראליים, ובכך שלא ניסה למצוא פתרון הולם שיבטיח כי ההזמנות ממשלחת הרכש יגיעו ליבואן הישראלי, ולכל הפחות, שהאחרון יקבל גמול ראוי בעבור מאמצי השיווק שהשקיע.

מנגד טען היצרן, כי על אף שאינו חולק על תרומתו של היבואן הישראלי לעסקאות, לא נפל דופי בהתנהגותו, שכן הוא עצמו אינו עוסק בהפצת מוצריו, אלא מקיים רשת של מפיצים על בסיס טריטוריאלי. על כן, משהעסקאות האמורות בוצעו בארצות הברית, בהתאם לנהלים הנוגעים לשימוש בכספי הסיוע האמריקאי למדינת ישראל, הן נפלו לתחום פעילותה של המפיצה הבלעדית בארצות הברית.

חלטת בית המשפט

בית המשפט קבע, כי מלשון החוזה עולה שהתחייבות היצרן חלה רק בקשר ללקוחות המעוניינים לבצע הזמנות בישראל, ואין היא חלה ביחס ללקוחות ישראלים המבצעים הזמנות בחוץ לארץ. כלומר, ככל שגורם ישראלי החליט לבצע רכישה מחוץ לישראל מאחד ממפיצי היצרן, אין בכך הפרה של הסכם ההפצה. זאת ועוד, אין בחוזה

ההפצה התחייבות של היצרן כי היבואן יזכה לעמלה בגין כל מכירה המבוצעת ללקוח ישראלי. יתרה מכך, גם אם היצרן הפיק טובת הנאה ממאמצי היבואן, הרי שהוא עשה כן על פי זכות שבדין, מכוח חוזה ההפצה.

סוף דבר

בית המשפט המחוזי דחה את התביעה, בקובעו כי הדין אינו מחייב את היצרן לפצות את היבואן בגין הנזק שנגרם לו מכך שלא הוא סיפק את המוצר, על אף שהינו יבואן בלעדי.

ת"א (מחוזי-מרכז) 59338-12-13 **צמל מדיקל בע"מ נ' Composite Resources**. פסק דין מיום 4.9.17. בפני כב' השופט פרופ' עופר גרוסקופף.

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.